

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 1695

гр. София, 24.03.2016 г.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19
състав**, в закрито заседание на 24.03.2016 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

като разгледа дело номер **1626** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, във връзка с чл. 203, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по искова молба на В. Е. Г. от [населено място], [улица], ет. 2, ап. 5 срещу Българска Н. Банка, като държавен орган. Претенцията е за: 1. сумата от 102 787,08 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди, в резултат на бездействие по отношение на изпълнението на законово вменени задължения (компетенции), 2. за сумата от 17 365,78 лева, представляваща лихва за забава върху сумата, претендирана като обезщетение за имуществени вреди за периода от 21.06.2014 г. до 17.02.2016 г., 3. за сумата от 10 000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени

вреди (болки и страдания, в следствие на отрицателни емоции и преживявания и стрес), в

резултат на бездействие по отношение на изпълнението на законово вменени задължение

(компетенции) и 4. за сумата от 1 689,48 лева, представляваща лихва за забава върху сумата, претендирана като обезщетение за неимуществени вреди за периода от 21.06.2014 г. до 17.02.2016 г.

Видно от изложеното в исковата молба, АССГ е сезиран с иск срещу БНБ като държавен орган. В молбата е посочено, че БНБ и нейните органи в лицето на подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“, чрез своето умишлено бездействие, неизпълнявайки задълженията си, вменени им от закона по чл. 2, т. 6, чл. 16, т. 16 и чл. 20, ал. 3 от ЗБНБ, както и чл. 1, ал. 2, чл. 36, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 103, ал. 1, чл. 80а, чл. 80б, чл. 80в от Закона за кредитните институции по отношение на Корпоративна Търговска Банка АД се допуснали ищцата да претърпи имуществени и неимуществени вреди, в размер, подробно посочен по-горе. Имуствените вреди представляват разлика между гарантирания в чл. 9 от Закона за гарантиране на

влоговете в банките размер и пълния размер на притежавания от ищцата в [фирма] депозит.

Ответникът в лицето на БНБ, в представения подробен писмен отговор оспорва исковата молба като недопустима, а алтернативно като неоснователна.

Административен Съд С.-град, I отделение, 19 състав намира така подадената искова молба за недопустима поради липса на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

За да възникне право на искане за обезщетение по чл. 203 - 207 АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки: 1. вреда - имуществена или морална (реално причинена или пропусната полза); 2. незаконосъобразен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, като същите задължително трябва да бъдат при и по повод изпълнение на административна дейност; 3. изпълнение на административна дейност, т.е. вредата да е настъпила от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на органа или длъжностното лице при или по повод изпълнение на административна дейност и 4. пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и настъпилата вреда.

Легалната дефиниция на понятието „административен орган” се съдържа в § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на АПК, съгласно която „административен орган” е органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон. БНБ не принадлежи към системата на изпълнителната власт. Органите на изпълнителната власт са посочени в чл. 19 от Закона за администрацията, като сред тях не е посочена БНБ. Действително, съгласно чл. 19, ал. 4, т. 5 от Закона за администрацията за органи на изпълнителната власт се считат и ръководителите на държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт. Безспорно е, че дейността на Българската народна банка се регламентира със закон, но същата няма функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт. Съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за Българската народна банка основна цел на Българската народна банка е да поддържа ценовата стабилност чрез осигуряване стабилността на националната парична единица и провеждане на парична политика в съответствие с изискванията на този закон. Българската народна банка съдейства за създаването и функционирането на ефективни платежни системи и осъществява надзор върху тях (чл. 2, ал. 4), Българската народна банка има изключителното право да емитира банкноти и монети в страната (чл. 2, ал. 5), Българската народна банка регулира и осъществява надзор върху дейността на другите банки в страната с оглед поддържане стабилността на банковата система и защита интересите на вложителите (чл. 2, ал. 6). Следователно, Българската народна банка не може да се определи като орган на изпълнителната власт.

Бездействието на БНБ, което се иска да бъде установено от ищеца от съда в настоящото производство е определено като неизпълнение на задължение, директно произтичащо посочените по-горе разпоредби на ЗБНБ и ЗКИ. Според чл. 16, т. 15 от ЗБНБ, Управителният съвет на БНБ издава, отказва издаване и отнема лицензи на банки, на оператори на платежни системи, на платежни институции и на дружества за електронни пари при условия и по ред, определени със закон. Съгласно чл. 23 от закона за гарантиране на влоговете в банките, фондът изплаща задължения на

съответната банка към нейни вложители до гарантираните размери, когато Българската народна банка е отнела издадената лицензия за банкова дейност на търговската банка.

В разглеждания казус се твърди, че БНБ, чрез своите органи не е извършила предписаните от закона действия, допускайки фалита на [фирма], поради което ищцата е загубила парични средства в размер над определения в чл. 9 от Закона за гарантиране на влоговете в банките. Следователно, иска се установяване на бездействие на БНБ, което бездействие от нейна страна е по отношение на друга търговска банка. Взаимоотношението на БНБ с останалите банки е регламентирано в чл. 41 от Закона за Българската народна банка, като съгласно посочения текст тя определя с наредба задължителните минимални резерви, които банките са длъжни да поддържат при нея, метода за изчисляването им, както и условията и случаите за плащане на лихва върху тях, утвърждава с наредба други условия и изисквания за поддържане стабилността на кредитната система. Тези взаимоотношения на БНБ с останалите банки по никакъв начин не биха могли да се определят като такива по повод изпълнение на административна дейност на БНБ и не биха могли да послужат като основание за претендиране на отговорността по БНБ по реда на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Ето защо не може да се приеме е налице бездействие от страна на БНБ, по нейно задължение като административен орган, произтичащо пряко от нормативен акт и свързано с извършвана от нея изпълнително-разпоредителна дейност, с което на ищцата може да бъдат причинени твърдените имуществени и неимуществени вреди. Още повече, че в случая, Г., сключвайки договора за депозит с [фирма] е била наясно, че законът за гарантиране на влоговете в банките, гарантира влоговете в търговските банки само до определен размер. Влагайки средства в определена банка над този размер вложителите поемат собствен риск, при евентуалния фалит на кредитната институция. По изложените съображения, настоящият съдебен състав намира, че не са налице предпоставките за приложимост на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, доколкото допустимостта за прилагането на посочения текст предполага и изисква наличието на вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. В разглеждания казус БНБ не е бездействала в качеството си на административен орган, във връзка със законово регламентираните задължения, отнасящи се до изпълнително-разпоредителната дейност. В този смисъл е и константната практика на ВАС - Определение № 9436 от 14.09.2015 г. на ВАС по адм. д. № 9670/2015 г., VIII отделение, Определение № 526 от 18.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 12650/2015 г., IV отделение, Определение № 533 от 18.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 14387/2015 г., VII отделение, Определение № 12099 от 13.11.2015 г. на ВАС по адм. д. № 12368/2015 г., IV отделение и др.

С отговора по исковата молба ответникът чрез пълномощника си е поискал присъждане на разноски. Според чл. 5 на приложения договор за защита и съдействие договореното възнаграждение се изплаща от БНБ, след представяне на фактура от Адвокатско дружество Си Ем Ес М. – клон България. Такава по делото липсва, поради което не може да се приеме, че ответникът е заплатил договореното адвокатско възнаграждение към момента на постановяването на настоящето определение, поради което съдът не дължи присъждане на разноски.

Водим от горното и на основание чл. 159, т. 1 от АПК, Административен съд София –град, I отделение, 19 състав,

О П Р Е Д Е Л И:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ исковата молба на В. Е. Г. от [населено място], [улица], ет. 2, ап. 5 срещу Българска Н. Банка, като държавен орган, представляваща обезщетение за претърпени от ищеца вреди, в следствие на неправомерно бездействие от страна на БНБ.

ПРЕКРАТЯВА производството по административно дело № 1626 по описа на АССТ за 2016 г.

Преписи от настоящето определение да се изпратят на В. Е. Г. от [населено място], [улица], ет. 2, ап. 5 и на Българска Н. Банка.

Определението подлежи на обжалване в 7-дневен срок от получаването му с частна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.